

รูปแบบการรับน้องตามอัตลักษณ์ ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีย์ เชียงใหม่

A study of freshly welcome model under identity of Boromarajonani College of Nursing Chiangmai

จันทวีรพร แป้นแก้ว ศษ.ด.*

Jintaweeporn PaenKaew Ph.D.*

ภูมิเกียรติ ทองพันธ์ พย.บ*

Poomkeit Thongpan B.N.S.*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive research) เพื่อศึกษารูปแบบการรับน้องตามอัตลักษณ์ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีย์ เชียงใหม่ ประชากร คือ อาจารย์ จำนวน 55 คน นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 3 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 324 คน และนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงเวชกัญฉุณชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 34 คน รวมทั้งสิ้น 413 คน กลุ่มตัวอย่างได้มาจากสูตรทาร์โรวามาเน่ (Taro Yamane) จำนวน 250 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการแบ่งชั้น (Stratified random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับรูปแบบการรับน้องของนักศึกษาตามอัตลักษณ์ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีย์ เชียงใหม่ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือได้ดัชนีความตรงตามเนื้อหา เท่ากับ 0.65 ตรวจสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้เท่ากับ 0.88 วิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

1. ด้านจิตบริการ (Service Mind) อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.61 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.40)
2. ด้านการคิดวิเคราะห์ (Analytical Thinking) อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.56)
3. ด้านการมีส่วนร่วม (Participation) อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.44)
4. ด้านการคำนึงถึงสิทธิ (Patient Right) อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.50)

คำสำคัญ : รูปแบบการรับน้อง อัตลักษณ์

* วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีย์ เชียงใหม่

* Boromarajonani College of Nursing, Chiang Mai

Abstract

This is a descriptive research that a study of freshy welcome model under identity of Boromarajonani College of Nursing Chiangmai. Total population is 413 people; 55 professors, 324 students from Bachelor of Nursing Science Programme (1st – 3rd year, 2013), and 34 students form Diploma of Emergency Medical Technician Programme (1st year, 2013), 250 People of the sample came from the Taro Yamane formula, which is used stratified random sampling. And the tool used in this method was a questionnaire, featured 2 sections; 1. Personal profile and 2. A question about the freshy welcome model under identity of Boromara-jonani College of Nursing Chiangmai, which researchers had developed. For the tool's content validity index is 0.65. For the reliability coefficient of the tool calculated using Cronbach's alpha formula, the result is 0.88. The information is analyzed by using statistics, frequency distribution, percentage, mean, and standard deviation.

Research results

1. A study of freshy welcome model under identity of Boromarajonani College of Nursing Chiangmai for a service mind aspect is at a highest/maximum level ($\bar{x} = 4.61$, S.D. = 0.40)
2. A study of freshy welcome model under identity of Boromarajonani College of Nursing Chiangmai for an analytical thinking is at a highest/maximum level ($\bar{x} = 4.26$, S.D. = 0.56)
3. A study of freshy welcome model under identity of Boromarajonani College of Nursing Chiangmai for a participation is at a highest/maximum level ($\bar{x} = 4.57$, S.D. = 0.44)
4. A study of freshy welcome model under identity of Boromarajonani College of Nursing Chiangmai for a right is at a highest/maximum level ($\bar{x} = 4.31$, S.D. = 0.50)

Key words: Freshy Welcome Model, Identity

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สถาบันอุดมศึกษาโดยทั่วไปมีหน้าที่หลักคือผลิตบัณฑิตที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้แก่สังคม ซึ่งคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตและผู้ที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงเวชिकฉฉฉฉฉฉ ในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก สำนักปลัดกระทรวงสาธารณสุขจะต้องมีความสามารถต่างๆ ได้แก่ มีความรู้และทักษะเชิงวิชาชีพ สามารถคิดอย่างมีวิจารณญาณ ใฝ่รู้ พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการติดต่อสื่อสารที่ดี มีคุณธรรมและความรับผิดชอบต่อสังคม¹ การที่สถาบันอุดมศึกษาจะสามารถผลิตบัณฑิตให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ดังกล่าวข้างต้นได้อย่างครบถ้วนนั้น สถาบันจะต้องมีนโยบายและวิธีการพัฒนานักศึกษาอย่างรอบด้าน โดยจะต้องมีการจัดหลักสูตรและวิธีการสอนที่มีประสิทธิภาพเพื่อที่จะสามารถพัฒนานักศึกษาให้มีคุณลักษณะ เก่ง ดี และมีความสุขในการดำเนินชีวิต ส่วนการพัฒนาในด้านอื่นๆ นั้น ทางสถาบันอุดมศึกษาก็จะต้องมีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดการพัฒนาในด้านต่างๆ อย่างสมบูรณ์ หน่วยงานของสถาบันอุดมศึกษาซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบงานด้านการพัฒนานักศึกษาคือฝ่ายกิจการนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาโดยการจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ที่จำเป็นสำหรับนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพ วิธีการรับน้องและประชุมเชียร์ในสถาบันอุดมศึกษาต่างๆ แบ่งออกได้เป็น 2 แบบ คือ แบบแรกจะทำการต้อนรับน้องใหม่โดยการจัดงานต้อนรับอย่างอบอุ่นเพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่

ดีต่อกัน ส่วนแบบที่ 2 จะทำการต้อนรับน้องใหม่ด้วยวิธีการรุนแรง บังคับขู่เข็ญด้วยวิธีการต่างๆ² การรับน้อง เป็นกิจกรรมที่จะทำให้ นักศึกษามีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์โดยเป็นการส่งมอบความสุขจากผู้ที่มาอยู่ก่อน ผู้ผู้ที่มาอยู่ใหม่ กล่าวคือ เป็นการสืบทอดความรู้สึกอันดีต่างๆ ของรุ่นพี่สู่รุ่น

น้องที่เพิ่งเข้ามาอยู่ใหม่ เป็นการสร้างความสัมพันธ์สมัครสมานสามัคคีให้เกิดขึ้นในหมู่คณะโดยเฉพาะในสถาบันอุดมศึกษาที่กว้างขวาง การสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างเพื่อน พี่น้องร่วมสถาบันเดียวกัน ซึ่งเป็นสิ่งที่ช่วยให้แต่ละบุคคลมีความเชื่อมโยงและกว้างขวางมากขึ้นและจากการที่ภายในสถาบันอุดมศึกษา ผู้คนที่มาอยู่ล้วนมาจากพื้นที่ วัฒนธรรม หรือแม้กระทั่งภาษาที่แตกต่างกัน การได้รู้จักเรียนรู้ และเข้าใจซึ่งกันและกัน ก็จะเป็นสิ่งที่ดีต่อบุคคลนั้นในภายภาคหน้า จึงนับได้ว่า ประเพณีรับน้อง คือปราชญ์ด่านแรกที่ช่วยให้นักศึกษาได้เรียนรู้และเอื้ออาทรซึ่งกันและกัน ซึ่งถ้าหากกิจกรรมส่วนนี้ไป ก็อาจเป็นการยกที่จะสร้างโอกาสให้นักศึกษาได้ทำความรู้จักเพื่อนร่วมคณะ หรือสถาบันเดียวกัน จนบางครั้งอาจถึงขั้นต่างคนต่างอยู่ ไม่จำเป็นต้องสนใจกันเลยทีเดียว³

รูปแบบการรับน้องในระดับอุดมศึกษาโดยทั่วไปใช้ระบบ SOTUS ในการรับน้อง² ซึ่งมีวัตถุประสงค์ 5 ประการคือ

1. ตัว S หมายถึง Seniority คือ เพื่อให้นักศึกษารุ่นน้องเคารพอาจารย์ และนักศึกษารุ่นพี่
 2. ตัว O หมายถึง Order คือ เพื่อให้นักศึกษารุ่นน้องเชื่อฟังคำสั่งของอาจารย์นักศึกษารุ่นพี่
 3. ตัว T หมายถึง Tradition คือ เพื่อให้มีการรักษาเฉพาะประเพณีที่ดีงามและเหมาะสมไว้
 4. ตัว U หมายถึง Unity คือ เพื่อให้นักศึกษารักษาความสามัคคีในหมู่ นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา
 5. ตัว S หมายถึง Spirit คือ เพื่อให้นักศึกษามีจิตใจที่ดีงามและมีคุณธรรม มีความเสียสละเพื่อส่วนรวม
- สำหรับวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีย์ เชียงใหม่ สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข จะมีการรับน้องที่คล้ายคลึงกับสถาบันอื่น แต่จะเน้นการใช้ระบบอาวุโส (Seniority) ในการรับน้อง คือ มีการเคารพผู้อาวุโส เช่น ครูอาจารย์ หรือรุ่นพี่ ทั้งในสถาบันเดียวกัน และต่างสถาบันกัน เช่น การอบรมวินัย (หรือที่เรียกว่า การประชุมเชียร์) ซึ่งการอบรมวินัย

เป็นการที่พี่น้องน้องเรื่องระเบียบวินัยทั้งภายในและภายนอกวิทยาลัย โดยการอบรมนั้นจะใช้เสียงดัง แต่ไม่ใช่ถ้อยคำที่ทักทาย หรือใช้ความรุนแรงกับรุ่นน้องในการอบรมวินัย เป็นต้น

“การที่จะพัฒนาให้นักศึกษาวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เชียงใหม่ มีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ การรับน้องควรมีกิจกรรมที่ส่งเสริมด้านต่างๆ จะต้องเป็นไปตามอัตลักษณ์ของวิทยาลัยคือ “การบริการสุขภาพด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์” หมายถึง การให้บริการที่เป็นมิตร มีความรัก ความเมตตา ใส่ใจในปัญหา และความทุกข์ของผู้รับบริการและผู้เกี่ยวข้อง ให้บริการตามปัญหาและความต้องการของผู้รับบริการที่เป็นจริง โดยรับฟังความคิดเห็นของผู้รับบริการเป็นหลัก ประกอบด้วย

จิตบริการ (Service Mind) หมายถึง จิตที่พร้อมจะสละเวลาแรงกายและสติปัญญาเพื่อสาธารณะประโยชน์เป็นจิตที่ไม่เบียดเบียนเมื่อพบเห็นปัญหาหรือความทุกข์ยามที่เกิดขึ้นกับผู้คนเป็นจิตที่มีความสุขเมื่อได้ทำความดีและเห็นหน้าตาเปลี่ยนเป็นรอยยิ้มเป็นจิตที่เปี่ยมด้วย “บุญ” คือความสงบเย็นและพลังแห่งความดีจิตแห่งการให้ความดีงามทั้งปวงแก่เพื่อนมนุษย์ด้วยความเต็มใจสมัครใจเต็มใจ ซาบซึ้งใจ ปิติสุข มีคุณค่าและพัฒนาจิตวิญญาณให้สูงขึ้นเป็นความสมัครใจเต็มใจตั้งใจทำและเสียสละทั้งแรงกายและแรงใจหรือทรัพย์สินในการทำกิจกรรมหรือสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่นโดยไม่หวังผลตอบแทนและมีความสุขที่ได้ช่วยเหลือผู้อื่น จิตบริการเป็นการให้บริการ โดยบูรณาการความเป็นมนุษย์เชื่อมโยงมิติทางสังคมอ่อนโยนต่อชีวิตอ่อนน้อมต่อธรรมชาติความเป็นกัลยาณมิตรจัดการบริการด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์

การคิดเชิงวิเคราะห์ (Analytical Thinking) คือการคิดเพื่อให้เกิดมุมมองที่มองเห็นอย่างเป็นองค์ประกอบที่สัมพันธ์กันทั้งความสัมพันธ์ทางเดียวหรือทางตรงข้ามและนำไปสู่การตีความและให้ความหมายในองค์ประกอบนั้นๆ อย่างลึกซึ้งอย่างเป็นเหตุผลและสอดคล้องกันดังนั้นการคิดวิเคราะห์จึงหมายถึงความสามารถในการจำแนกแจกแจงองค์ประกอบต่างๆ

ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งและหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่างองค์ประกอบเหล่านั้นเพื่อค้นหาสาเหตุที่แท้จริงของสิ่งที่เกิดขึ้น

การคำนึงถึงสิทธิผู้บริการและการให้ผู้รับบริการมีส่วนร่วม (Patient Right/Participation) สิทธิของผู้รับบริการเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์บนการตัดสินใจด้วยตนเองซึ่งแสดงถึงความเป็นอิสระของมนุษย์ (Human Autonomy) สิทธิผู้รับบริการนั้นเป็นส่วนหนึ่งเกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชนสิทธิที่สำคัญที่สุดในการเป็นผู้รับบริการคือสิทธิที่จะได้รับการบอกเล่าถึงข้อมูลต่างๆ ทั้งนี้ผู้รับบริการจะได้เข้าใจและยินยอมให้ความร่วมมือด้วยความเต็มใจ การยินยอมของผู้รับบริการเป็นสิ่งที่มีความสำคัญเพราะผู้รับบริการจะได้ทราบถึงธรรมชาติลักษณะการรักษาตลอดจนประโยชน์อันถึงจะเกิดขึ้น การยอมรับเรื่องการยินยอมของผู้รับบริการสะท้อนให้เห็นถึงการยอมรับว่าผู้รับบริการมีเสรีภาพแม้ว่าจะกรณีที่แพทย์อธิบายให้แก่ผู้รับบริการแล้วจะเกิดความลังเลใจที่จะปฏิบัติตามคำแนะนำก็ตาม แต่จุดนี้มีความสำคัญมากเพราะเป็นการยอมรับในแนวคิดพื้นฐานที่ว่าผู้รับบริการมีอิสระและสามารถเข้ามามีส่วนร่วมโดยเข้าใจถึงกระบวนการรักษาที่ดำเนินการอยู่แทนที่ผู้บริการจะมีความคิดเห็นว่าตนเองเปรียบเสมือนแต่ผู้รับและปฏิบัติตามคำสั่งแต่เพียงอย่างเดียวเท่านั้น สิทธิผู้รับบริการเป็นการยึดถือคุณค่าของความเป็นตัวของตัวเองของมนุษย์ (Autonomy) และความเคารพผู้รับบริการในฐานะที่เป็นมนุษย์ การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ผู้รับบริการนั้น เป็นวิธีที่ปกป้องอันตรายแก่ผู้รับบริการ ซึ่งจะเป็นประโยชน์โดยตรงด้านวิธีการรักษา นอกจากนี้การบอกข้อมูลแก่ผู้รับบริการให้เกิดความเข้าใจ เป็นสิทธิอันชอบธรรมพื้นฐานในการปฏิบัติต่อผู้รับบริการในฐานะที่เป็นมนุษย์ที่มีศักดิ์ศรีมีความเสมอภาคด้านการใช้เหตุผล การละเว้นการปฏิบัติดังกล่าวเท่ากับเป็นการปฏิบัติต่อมนุษย์เสมือนเป็นวัตถุหรือเครื่องมือไปสู่เป้าประสงค์บางอย่างเป็นการกีดกันไม่ให้ผู้รับบริการได้มีโอกาสในการตัดสินใจด้วยตนเอง

ดังนั้น การส่งเสริมให้นักศึกษามีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด และเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนานักศึกษาอย่างรอบด้าน จึงมีการศึกษาการรับน้องตามอัตลักษณ์ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี เชียงใหม่ เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ในการปรับปรุงกิจกรรมการรับน้องในปีการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษารูปแบบการรับน้องตามอัตลักษณ์ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี เชียงใหม่

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ อาจารย์จำนวน 55 คน นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 165 คน ชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 74 คน ชั้นปีที่ 3 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 85 คน และนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงเวชกิจฉุกเฉิน ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 34 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 413 คน ซึ่งยกเว้นผู้วิจัย อาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย ผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ทรงคุณวุฒิ และกลุ่มผู้ทดลองใช้เครื่องมือ จำนวนทั้งสิ้น 46 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่างจากอาจารย์และนักศึกษา ตามวิธีการแบ่งชั้น (Stratified random sampling) โดยแบ่งชั้นที่ 1 ตามกลุ่มอาจารย์และนักศึกษา แบ่งชั้นที่ 2 ตามหลักสูตรและระดับชั้นปีที่กำลังศึกษาอยู่ ได้แก่ หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 ปีการศึกษา 2556 และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงเวชกิจฉุกเฉิน ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2556 จากนั้นสุ่มจากประชากรในสัดส่วนที่เท่ากัน (proportional stratified sampling) จะได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

ครั้งนี้ คือ อาจารย์ จำนวน 33 คน นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 100 คน ชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 45 คน ชั้นปีที่ 3 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 51 คน และนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงเวชกิจฉุกเฉินชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 21 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 250 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

- สถานภาพ อาจารย์ (ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน บทบาทความรับผิดชอบและประสบการณ์ในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการรับน้อง ระยะเวลาการรับน้อง การมีส่วนร่วมของอาจารย์ในกิจกรรมการรับน้อง)

- สถานภาพ นักศึกษา (ชั้นปี หลักสูตร การเข้าร่วมกิจกรรมการรับน้อง ลักษณะการเข้าร่วมกิจกรรมการรับน้อง ระยะเวลาการรับน้อง การมีส่วนร่วมของอาจารย์ในกิจกรรมการรับน้อง)

ส่วนที่ 2 รูปแบบการรับน้องของนักศึกษาตามอัตลักษณ์ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี เชียงใหม่ ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง แบ่งเป็น 4 ด้าน คือ

1. ด้านจิตบริการ (Service Mind) ได้แก่ ข้อ 1, 2, 3, 4, 5 และ 6
2. ด้านการคิดวิเคราะห์ (Analytical Thinking) ได้แก่ ข้อ 7, 8, 9, 10 และ 11
3. ด้านการมีส่วนร่วม (Participation) ได้แก่ ข้อ 12, 13, 14, 15, 16, 17 และ 18
4. ด้านการคำนึงถึงสิทธิ (Patient Right) ได้แก่ ข้อ 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29 และ 30

มีลักษณะเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) เลือกตอบได้เพียงคำตอบเดียว

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

- การหาความตรงตามเนื้อหา (content validity) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามทั้ง 2 ส่วน ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นและให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงเนื้อหาและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข จากนั้นผู้วิจัยจึงนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ และนำไปหาความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงคกับแบบสอบถาม หรือเรียกว่า การหาค่า IOC (Index of Item-objective Congruence) ได้ค่าเท่ากับ 0.65

- การหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่ได้รับการปรับปรุงแล้ว นำไปทดลองใช้ (Try out) กับอาจารย์และนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เชียงใหม่ อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 30 คน และวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค ได้ค่าเท่ากับ 0.88

การเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการตามขั้นตอน โดยผู้วิจัย รวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือถึงผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เชียงใหม่ เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการทำวิจัยและขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ภายหลังได้รับอนุมัติแล้ว ผู้วิจัยเข้าพบกลุ่มตัวอย่าง โดยแนะนำตัว ชี้แจงวัตถุประสงค์ ขอความร่วมมือในการทำวิจัยและแจ้งการพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

3. เมื่อกลุ่มตัวอย่างยินยอมเข้าร่วมการวิจัย ผู้วิจัยอธิบายและให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

4. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่กลุ่มตัวอย่างตอบแล้วมาตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องและนำไปวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ตามรายละเอียดดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปวิเคราะห์โดยการนำมาแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percent)
2. ข้อมูลลักษณะกิจกรรมการรับน้องตามอัตลักษณ์ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เชียงใหม่ วิเคราะห์โดยการนำมาหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง (จริยธรรมการวิจัยในมนุษย์) ในประเด็นต่อไปนี้

การวิจัยในครั้งนี้ จัดทำขึ้นเพื่อนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการรับน้องให้เป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น ตามอัตลักษณ์วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เชียงใหม่ มีการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนรุ่นน้อง ซึ่งนักเรียนรุ่นน้องอาจมีความกลัวหรือไม่กล้าแสดงความคิดเห็นในด้านการเป็นจริง เนื่องจากเกรงจะได้รับผลกระทบจากการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้ จึงอาจทำให้ผลการวิจัยในครั้งนี้เกิดความคลาดเคลื่อน และเพื่อเป็นการป้องกันผลเสียที่อาจเกิดขึ้นโดยผู้ทำการวิจัยมีการแจ้งแก่ผู้ตอบแบบสอบถามว่าไม่มีการระบุชื่อลงในแบบสอบถาม การสรุปผลจะสรุปผลแบบภาพรวม และการเผยแพร่ผลการวิจัยเป็นการเผยแพร่ในภาพรวม ว่าข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามนั้น จะถูกเก็บไว้เป็นความลับ

ผลการวิจัยและการอภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research)⁵ ศึกษาแบบการรับน้องตามอัตลักษณ์ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เชียงใหม่ โดยนำเสนอผลการศึกษาและอภิปรายตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

ผลการศึกษารูปแบบการรับน้องตามอัตลักษณ์ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เชียงใหม่ ผู้วิจัยอภิปรายในแต่ละด้าน ดังนี้

1. ด้านจิตบริการ จากการศึกษา พบว่า รูปแบบการรับน้องตามอัตลักษณ์ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีย์ เชียงใหม่ ด้านจิตบริการ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.61 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.40) โดยลักษณะกิจกรรมรุ่นพี่ที่มีการมอบดอกมะลิคล้องคอแก่รุ่นน้องอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.75 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.47 รุ่นพี่มีการสอนรุ่นน้องร้องเพลงประจำสถาบัน อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.73 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.45 รุ่นพี่มีการร้องเพลงต้อนรับรุ่นน้อง อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.72 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.47 รุ่นพี่มีการให้คำแนะนำหรือคำปรึกษาในเรื่องการใช้ชีวิตในวิทยาลัยฯ ภายใต้การดูแลของอาจารย์ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.62 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.50 รุ่นพี่มีการช่วยทบทวนบทเรียนให้แก่รุ่นน้อง อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.63 และรุ่นพี่ช่วยขนย้ายของใช้ส่วนตัวของรุ่นน้องเข้าห้องพักน้อง อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.86 ตามลำดับ

เนื่องจากจิตบริการ เป็นจิตที่พร้อมจะเสียสละ เพื่อให้เกิดสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น เกิดความสุขแก่คนทั้งปวงด้วยความเต็มใจ และตั้งใจทำโดยไม่ช่วยเหลือผู้อื่น จิตบริการเป็นการให้บริการโดยรวมถึงพัฒนาจิตวิญญาณให้สูงขึ้น มีความสุขที่ได้ช่วยเหลือผู้อื่น จิตบริการเป็นการให้บริการโดยบูรณาการความเป็นมนุษย์เชื่อมโยงมิติทางสังคม อ่อนโยนต่อชีวิต ให้ความสำคัญกัลยาณมิตรให้บริการด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ ด้วยความรักความเมตตา ใส่ใจในความทุกข์ คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน⁶

ดังนั้น นักศึกษาควรได้รับการพัฒนาด้านจิตบริการ เพื่อส่งเสริมให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่สถาบันพระบรมราชชนก สังกัดกระทรวงสาธารณสุขได้กำหนดไว้ ซึ่งเป็นการแสดงคุณค่าส่วนบุคคลที่จำเป็นสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพในด้านการมี

จิตสำนึกในการให้บริการ

เมื่อจำแนกเป็นแต่ละกิจกรรม พบว่า รูปแบบการรับน้องตามอัตลักษณ์ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีย์ เชียงใหม่ ด้านจิตบริการ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.61 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.40) โดยลักษณะกิจกรรมรุ่นพี่ที่มีการมอบดอกมะลิคล้องคอแก่รุ่นน้องอยู่ในระดับมากที่สุด (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.75 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.47) ซึ่งกิจกรรมการมอบดอกมะลิแก่รุ่นน้องเป็นกิจกรรมที่แสดงถึงความเอาใจใส่ต่อรุ่นน้อง ทำให้การต้อนรับน้องใหม่เป็นไปอย่างอบอุ่น รุ่นพี่มีการสอนรุ่นน้องร้องเพลงประจำสถาบัน อยู่ในระดับมากที่สุด (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.72 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.47) ซึ่งกิจกรรมการร้องเพลงต้อนรับรุ่นน้องเป็นกิจกรรมที่ทำให้รุ่นน้องรู้สึกอบอุ่น รุ่นพี่มีการให้คำแนะนำหรือคำปรึกษาในเรื่องการใช้ชีวิตในวิทยาลัยฯ ภายใต้การดูแลของอาจารย์ อยู่ในระดับมากที่สุด (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.62 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.59) ซึ่งกิจกรรมการให้คำแนะนำหรือคำปรึกษาในเรื่องการใช้ชีวิตในวิทยาลัยฯ ทำให้รุ่นน้องสามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม รุ่นพี่มีการช่วยทบทวนบทเรียนให้แก่รุ่นน้อง อยู่ในระดับมากที่สุด (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.63) ซึ่งกิจกรรมการทบทวนบทเรียนให้แก่รุ่นน้องเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้น้องเข้าใจในบทเรียนมากขึ้น เพื่อเตรียมพร้อมในการเรียนและการฝึกปฏิบัติงาน และรุ่นพี่ช่วยขนย้ายของใช้ส่วนตัวของรุ่นน้องเข้าห้องพักน้อง อยู่ในระดับมากที่สุด (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.86) ซึ่งการช่วยขนย้ายของใช้ส่วนตัวของรุ่นน้องเข้าห้องพัก เป็นการแสดงถึงความมีน้ำใจ สร้างความประทับใจครั้งแรกให้กับรุ่นน้อง

2. ด้านการคิดวิเคราะห์ จากการศึกษา รูปแบบการรับน้องตามอัตลักษณ์ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีย์ เชียงใหม่ ด้านการคิดวิเคราะห์ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.56) โดยลักษณะกิจกรรม

รุ่นพี่มีการจัดกิจกรรมให้แก่รุ่นน้องโดยใช้กิจกรรมฐานการเรียนรู้ พัฒนาด้านความรู้ ความสามารถในการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหา อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.67 รุ่นพี่ให้รุ่นน้องบอกสิ่งที่ควรพัฒนา แก่ของตนเองของเพื่อนในกลุ่มหลังทำกิจกรรม เพื่อให้ทราบอุปสรรคในการทำกิจกรรม อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.71 รุ่นพี่ให้รุ่นน้องเขียนสมุดบันทึกกิจกรรม ความประทับใจ สิ่งที่ได้ในการทำกิจกรรมการรับน้อง อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.76 รุ่นพี่มีการจัดกิจกรรมการอบรมคุณธรรม จริยธรรมแก่รุ่นน้อง อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.72 และรุ่นพี่มีการฝึกอบรมระเบียบวินัยแก่รุ่นน้อง อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.82 ตามลำดับ

ความสามารถในการจำแนกองค์ประกอบต่างๆ ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งและหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่างองค์ประกอบเหล่านั้น เพื่อค้นหาสาเหตุที่แท้จริงของสิ่งที่เกิดขึ้นบนฐานของการมีข้อมูลที่หลากหลายตามสภาพความเป็นจริงเพื่อเป็นการวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการที่แท้จริง สอดคล้องกับบริบท สภาพการดำรงชีวิต และพัฒนาตนเองโดยไม่ยึดติดกับกรอบแนวคิดหรือความรู้วิชาการหรือประสบการณ์ ของตนเองเพียงอย่างเดียว

ดังนั้น นักศึกษาควรได้รับการพัฒนาด้านจิต การคิดวิเคราะห์ เพื่อส่งเสริมให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามที่สถาบันพระบรมราชชนก สังกัดกระทรวงสาธารณสุขได้กำหนดไว้ ซึ่งเป็นการพัฒนาการคิดอย่างมีวิจารณญาณ แสวงหาความรู้และเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต และมีภาวะผู้นำสามารถบริหารจัดการตนเองและงานที่ได้รับมอบหมายได้อย่างเหมาะสม

เมื่อจำแนกเป็นแต่ละกิจกรรม พบว่า โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.56) โดยลักษณะกิจกรรมรุ่นพี่มีการจัดกิจกรรมให้แก่รุ่นน้องโดยใช้กิจกรรมฐาน

การเรียนรู้ พัฒนาด้านความรู้ ความสามารถในการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหา อยู่ในระดับมากที่สุด (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.67) ซึ่งการที่รุ่นพี่มีการจัดกิจกรรมดังกล่าว จะเป็นการพัฒนาด้านความรู้ในการใช้ความสามารถผ่านการทำกิจกรรมในการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหา เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และประสบความสำเร็จร่วมกัน รุ่นพี่ให้รุ่นน้องบอกสิ่งที่ควรพัฒนา แก่ของตนเองของเพื่อนในกลุ่มหลังทำกิจกรรม เพื่อให้ทราบอุปสรรคในการทำกิจกรรม อยู่ในระดับมากที่สุด (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.71) ซึ่งการที่รุ่นพี่มีการจัดกิจกรรมดังกล่าว จะเปรียบเสมือนการสะท้อนให้เกิดการรับรู้ภายในตนเอง นำไปสู่การพิจารณาปรับปรุงแก้ไขตนเองในทางที่ดีขึ้น รุ่นพี่ให้รุ่นน้องเขียนสมุดบันทึกกิจกรรม ความประทับใจ สิ่งที่ได้ในการทำกิจกรรมการรับน้อง อยู่ในระดับมากที่สุด (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.76) ซึ่งการที่รุ่นพี่มีการจัดกิจกรรมดังกล่าว จะเป็นบันทึกประสบการณ์หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นว่าได้ประโยชน์ใดบ้างในการทำกิจกรรมนั้นๆ โดยระหว่างการบันทึกกิจกรรมลงในสมุดจะเกิดกระบวนการคิดวิเคราะห์ผ่านออกมาเป็นตัวหนังสือ ซึ่งถือว่าเป็นกิจกรรมที่กระตุ้นให้เกิดการจดจำรุ่นพี่มีการจัดกิจกรรมการอบรมคุณธรรม จริยธรรมแก่รุ่นน้อง อยู่ในระดับมากที่สุด (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.72) ซึ่งการที่รุ่นพี่มีการจัดกิจกรรมดังกล่าว จะเป็นการส่งเสริมทางด้านร่างกายและจิตใจให้ทราบในสิ่งที่ควรทำ และไม่ควรทำ โดยการคิดไตร่ตรองในการกระทำที่ถูกต้องเหมาะสม ไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ผู้อื่น รวมทั้งเป็นการส่งเสริมพัฒนาการทางด้านจิตใจ โดยยึดหลักศาสนาเป็นที่ตั้ง รุ่นพี่มีการฝึกอบรมระเบียบวินัยแก่รุ่นน้อง อยู่ในระดับมากที่สุด (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.82) ซึ่งการที่รุ่นพี่มีการจัดกิจกรรมดังกล่าว จะเป็นการให้รุ่นน้องได้รู้จักคิดทบทวนในสิ่งที่ได้กระทำมาว่าเหมาะสมหรือไม่เหมาะสมเพียงใด และเกิดการปรับปรุงแก้ไขด้วยการตัดสินใจ

ใจด้วยตนเอง โดยมีรุ่นพี่คอยชี้แนะแนวทางในการแก้ปัญหาและช่วยเหลือตามสมควร

3. ด้านการให้ผู้รับบริการมีส่วนร่วมและด้านการคำนึงถึงสิทธิของผู้รับบริการ-

จากการศึกษารูปแบบการรับน้องตามอัตลักษณ์ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีย์ เชียงใหม่ ด้านการมีส่วนร่วม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.44 โดยลักษณะกิจกรรม รุ่นพี่และรุ่นน้องร่วมกันตักบาตร อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.72 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.48 รุ่นพี่และรุ่นน้องร่วมสนทนากิจการในกิจกรรมรับน้อง อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.64 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.52 รุ่นพี่และรุ่นน้องเดินขึ้นด้วยร่วมกัน อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.62 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.53 รุ่นพี่และรุ่นน้องรับประทานอาหารร่วมกัน อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.61 รุ่นพี่และรุ่นน้องร่วมปฏิบัติศาสนพิธีตามศาสนาที่ตนนับถือ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.58 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.57 และมีการติดตามรุ่นน้องที่ไม่เข้าร่วมกิจกรรมและรายงานปัญหาแก่อาจารย์ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.82 ตามลำดับ

รูปแบบการรับน้องตามอัตลักษณ์ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีย์ เชียงใหม่ ด้านการคำนึงถึงสิทธิ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.50) โดยลักษณะกิจกรรม รุ่นพี่ไม่ควรจัดกิจกรรมที่พิสดาร/อนาจาร อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.70 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.61 รุ่นพี่ให้รุ่นน้องแสดงความสามารถในด้านที่รุ่นน้องแต่ละคนถนัด อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.64 รุ่นพี่และรุ่นน้องเคารพในการตัดสินใจซึ่งกันและกัน อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ

0.64 รุ่นพี่มีการจัดกิจกรรมที่ไม่ก่อให้เกิดอันตราย อุบัติเหตุ ต่อร่างกายของรุ่นน้อง อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.48 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.72 รุ่นพี่และรุ่นน้องมีสิทธิในการแสดงความคิดเห็น ร่วมกันในการจัดกิจกรรมการรับน้อง อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.77 รุ่นพี่มีการชี้แจงรายละเอียดในการทำกิจกรรมต่างๆ แก่รุ่นน้อง อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.70 รุ่นพี่มีการอบรมรุ่นน้องด้วยถ้อยคำสุภาพ มีเหตุผล อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.84 รุ่นพี่มีการประชาสัมพันธ์แจ้งให้ทราบทางวาจาและสื่อต่างๆ ภายในวิทยาลัยเกี่ยวกับรูปแบบการรับน้อง อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.79 รุ่นพี่มีการว่ากล่าวตักเตือนด้วยความเมตตาแก่รุ่นน้อง อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.82 รุ่นพี่ควรถามความสมัครใจก่อนมีการยอมแพ้ให้แก่รุ่นน้อง อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.97 รุ่นพี่ไม่มีการบังคับรุ่นน้องให้เข้าร่วมกิจกรรมทุกกิจกรรม อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.96 และรุ่นพี่ลงโทษรุ่นน้อง โดยสอบถามความคิดเห็นของรุ่นน้องว่าจะใช้วิธีการลงโทษแบบใด จึงจะมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.78 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.02 ตามลำดับ

สิทธิของผู้รับบริการ เป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์ในการตัดสินใจด้วยตนเอง แสดงถึงความเป็นอิสระของมนุษย์เป็นส่วนหนึ่งเกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชน ซึ่งสิทธิที่สำคัญที่สุดคือ สิทธิที่จะได้รับการบอกเล่าถึงข้อมูลต่างๆ ทั้งนี้ผู้รับบริการจะได้เข้าใจและยินยอมให้ความร่วมมือด้วยความเต็มใจ อันก็จะเกิดขึ้นการยอมรับเรื่องราว ยินยอมของผู้รับบริการสะท้อนให้เห็นถึงการยอมรับว่าผู้รับบริการมีเสรีภาพ มีอิสระที่สามารถเข้ามามีส่วนร่วมโดยเข้าใจถึงกระบวนการที่

จะดำเนินต่อไป ผู้รับบริการจะเปลี่ยนความคิดเห็นว่าตนเองเป็นเพียงผู้รับและปฏิบัติตามคำสั่งแต่เพียงอย่างเดียวเท่านั้น สิทธิผู้รับบริการเป็นการยึดถือคุณค่าของความเป็นตัวตนของมนุษย์ และความเคารพผู้รับบริการในฐานะที่เป็นมนุษย์ ผู้รับบริการในฐานะที่มีศักดิ์ศรีมีความเสมอภาคด้านการใช้เหตุผล ให้มีโอกาสในการตัดสินใจด้วยตนเอง การมีส่วนร่วมของผู้รับบริการเป็นการให้บริการสุขภาพที่คำนึงถึงความแตกต่าง และมีความเข้าใจของบุคคล ทั้งนี้ผู้ให้บริการสามารถถ่วงรอน คัดเลือกสิ่งที่เหมาะสม และเสนอเป็นทางเลือกเพื่อให้มีส่วนร่วมรับรู้ ตัดสินใจ

เมื่อแยกเป็นแต่ละกิจกรรม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.44) โดยลักษณะกิจกรรม รุ่งพี่และรุ่งน้องร่วมกันตักบาตร อยู่ในระดับมากที่สุด (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.72 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.48) ซึ่งเป็นการสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างรุ่งพี่และรุ่งน้อง และเป็นการทำบุญศาสนา รุ่งพี่และรุ่งน้องร่วมสนทนาการในกิจกรรมรับน้อง อยู่ในระดับมากที่สุด (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.64 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.52) เป็นกิจกรรมที่สานความสัมพันธ์ระหว่างรุ่งพี่และรุ่งน้องโดยใช้ดนตรีเป็นสื่อกลางในการสร้างสัมพันธ์ภาพ และยังทำให้เกิดการกล้าแสดงออกในทางที่เหมาะสม รุ่งพี่และรุ่งน้องเดินขึ้นดอยร่วมกัน อยู่ในระดับมากที่สุด (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.58) วัดพระธาตุดอยสุเทพเป็นสถานที่สำคัญของจังหวัดเชียงใหม่ ในการเดินขึ้นดอยรุ่งพี่และรุ่งน้องจะเกิดความผูกพันและการมีน้ำใจช่วยเหลือกัน รุ่งพี่และรุ่งน้องเล่นกีฬาร่วมกัน อยู่ในระดับมากที่สุด (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.62 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.53) เกิดความสามัคคีระหว่างรุ่งพี่กับรุ่งน้องและการเล่นกีฬายังสอนในเรื่องของการมีน้ำใจนักกีฬา รุ่งพี่และรุ่งน้องรับประทานอาหารร่วมกัน อยู่ในระดับมากที่สุด (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.61) รุ่งพี่และรุ่งน้องได้พูดคุยกันพร้อมกับรับประทานอาหารร่วมกัน รุ่งพี่และรุ่งน้องร่วม

ปฏิบัติศาสนพิธีตามศาสนาที่ตนนับถือ อยู่ในระดับมากที่สุด (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.58 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.57) รุ่งพี่และรุ่งน้องเข้าร่วมศาสนพิธีที่ตนนับถือ โดยไม่มีการแบ่งแยกศาสนาและมีการติดตามรุ่งน้องที่ไม่เข้าร่วมกิจกรรมและรายงานปัญหาแก่อาจารย์ อยู่ในระดับมากที่สุด (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.82) เป็นการแก้ปัญหาเมื่อรุ่งน้องไม่ปฏิบัติตามข้อตกลง ซึ่งกิจกรรมเป็นการสานสัมพันธ์ภาพที่ดีแก่รุ่งพี่และรุ่งน้อง

รุ่งพี่ไม่ควรจัดกิจกรรมที่พิสดาร อนาคต อาจารย์อยู่ในระดับมากที่สุด (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.70 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.61) ซึ่งการจัดกิจกรรมที่พิสดารและอนาจารนั้น เป็นกิจกรรมที่ไม่เหมาะสม และขัดต่อวัฒนธรรมอันดีงามของไทย โดยกิจกรรมการรับน้องต้องเป็นกิจกรรมที่มีความสร้างสรรค์ ฝึกกระบวนการคิดวิเคราะห์ให้แก่รุ่งน้อง รุ่งพี่ให้รุ่งน้องแสดงความสามารถในด้านที่รุ่งน้องแต่ละคนถนัด อยู่ในระดับมากที่สุด (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.64) ซึ่งการให้รุ่งน้องแสดงความสามารถในด้านที่ตนเองถนัด เป็นการส่งเสริมให้ให้รุ่งน้องมีความกล้าแสดงออกในทางที่ถูกต้องและเหมาะสม รุ่งพี่และรุ่งน้องเคารพในการตัดสินใจซึ่งกันและกัน อยู่ในระดับมากที่สุด (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.64) ซึ่งการเคารพในการตัดสินใจของกันและ เป็นการแสดงถึงการเคารพสิทธิของแต่ละบุคคล ในการทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกัน รุ่งพี่มีการจัดกิจกรรมที่ไม่ก่อให้เกิดอันตราย อุบัติเหตุต่อร่างกายของรุ่งน้อง อยู่ในระดับมากที่สุด (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.48 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.72) ซึ่งการจัดกิจกรรมที่ไม่ก่อให้เกิดอันตราย อุบัติเหตุต่อร่างกายของรุ่งน้อง เพื่อป้องกันอันตรายและความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นเมื่ออยู่ในความดูแลรับผิดชอบ ขณะที่รุ่งน้องเข้าร่วมกิจกรรม รุ่งพี่และรุ่งน้องมีสิทธิในการแสดงความคิดเห็นร่วมกันในการจัดกิจกรรมการรับน้อง อยู่ในระดับมากที่สุด (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 ส่วนเบี่ยงเบน

มาตรฐานเท่ากับ 0.77) เนื่องจากทุกคนมีสิทธิในการแสดงความคิดเห็น ซึ่งการแสดงความคิดเห็นร่วมกันในการจัดกิจกรรมการรับน้องนั้น จะทำให้ทั้งรุ่นพี่และรุ่นน้องมีความพึงพอใจในกิจกรรมการรับน้องที่จัดขึ้น รุ่นพี่มีการชี้แจงรายละเอียดในการทำกิจกรรมต่างๆ แก่รุ่นน้อง อยู่ในระดับมากที่สุด (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.70) ซึ่งรุ่นน้องทุกคนมีสิทธิที่จะทราบข้อมูล หรือรายละเอียดของกิจกรรมที่ตนเองต้องเข้าร่วม รุ่นพี่มีการอบรมรุ่นน้องด้วยถ้อยคำสุภาพ มีเหตุผล อยู่ในระดับมากที่สุด (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.84) ซึ่งการอบรมรุ่นน้องด้วยถ้อยคำสุภาพ มีเหตุผลถือเป็นการให้เกียรติ เคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ รุ่นพี่มีการประชาสัมพันธ์แจ้งให้ทราบทางวาจาและสื่อต่างๆ ภายในวิทยาลัยเกี่ยวกับรูปแบบการรับน้อง อยู่ในระดับมากที่สุด (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.79) ซึ่งการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับรูปแบบการรับน้อง เป็นการชี้แจงรายละเอียดของกิจกรรมการรับน้อง เพื่อให้รุ่นน้องได้รับทราบและตัดสินใจในการเข้าร่วมกิจกรรม รุ่นพี่มีการว่ากล่าวตักเตือนด้วยความเมตตาแก่รุ่นน้อง อยู่ในระดับมากที่สุด (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.82) ซึ่งการว่ากล่าวตักเตือนด้วยความเมตตาแก่รุ่นน้อง เป็นการให้เกียรติรุ่นน้องโดยการตักเตือนดังกล่าวแสดงถึงความหวังดี เพื่อให้รุ่นน้องสามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบของวิทยาลัยได้อย่างถูกต้อง รุ่นพี่ควรถามความสมัครใจก่อนมีการขอมุมให้แก่รุ่นน้อง อยู่ในระดับมาก (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.97) ซึ่งการถามความสมัครใจของรุ่นน้องถือเป็นการพิทักษ์สิทธิของรุ่นน้อง รุ่นพี่ไม่มีการบังคับรุ่นน้องให้เข้าร่วมกิจกรรมทุกกิจกรรม อยู่ในระดับมาก (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.96) เนื่องจากรุ่นน้องมีสิทธิในการตัดสินใจด้วยตนเองในการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ และรุ่นพี่ลงโทษรุ่นน้อง โดยสอบถามความคิดเห็นของรุ่นน้องว่าจะใช้วิธีการลงโทษแบบใด จึงจะมีความเหมาะสม อยู่ใน

ระดับมาก (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.78 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.02) ซึ่งการสอบถามความคิดเห็นของรุ่นน้องว่าจะใช้วิธีการลงโทษแบบใด จึงจะมีความเหมาะสมนั้น เป็นสิทธิที่รุ่นน้องควรจะได้รับ

การรับน้องเป็นประเพณีที่สืบทอดกันมาจากรุ่นสู่รุ่น⁷ พงษ์ศักดิ์ แป้นแก้ว (2550) โดยเป็นการทำกิจกรรมเพื่อสืบทอดความรู้สึกอันดีต่างๆ ของรุ่นพี่สู่รุ่นน้องที่เพิ่งเข้ามาอยู่ใหม่ สร้างความสัมพันธ์ สัมผัสสามัคคีให้เกิดขึ้นในหมู่คณะและพัฒนารุ่นน้องให้เป็นไปในทางที่ดี เมื่อนำการรับน้องมาพัฒนาให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของวิทยาลัยจะส่งผลให้ทั้งรุ่นพี่และรุ่นน้องมีลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ กล่าวคือ เมื่อพี่ส่งต่อสิ่งดีๆ ให้กับรุ่นน้องทำให้รุ่นน้องมีความรัก ความเคารพในตัวรุ่นพี่ และมีการส่งต่อสิ่งดีๆ ให้กับน้องในรุ่นต่อไป ส่งเสริมให้รุ่นพี่และรุ่นน้องอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขและนำความสุขที่ได้รับไปแบ่งปันให้กับบุคคลอื่นต่อไป

ข้อเสนอแนะด้านการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านการผลิตบัณฑิต

- เพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการรับน้องตามอัตลักษณ์ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีย์ เชียงใหม่ และสถาบันการศึกษาที่สังกัดพระบรมราชชนก ในช่วงต้นปีการศึกษา
- เพื่อพัฒนาให้นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีสมรรถนะตามชั้นปี และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักศึกษา ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีย์ เชียงใหม่ และสถาบันการศึกษาต่างๆ ที่สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก

2. ด้านการพยาบาล

- อาจารย์ในสถานศึกษาเห็นความสำคัญของการพัฒนาลักษณะการรับน้องตามอัตลักษณ์ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีย์ เชียงใหม่ และสถาบันการศึกษาต่างๆ ที่สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก และสนับสนุนส่งเสริมให้นักศึกษาพยาบาลมีการพัฒนาลักษณะการรับน้องตามอัตลักษณ์ของวิทยาลัยฯ ในทางที่เหมาะสม

- เป็นแนวทางในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง
พฤติกรรมของนักศึกษาพยาบาลให้เป็นไปตาม
อัตลักษณ์ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี
เชียงใหม่ ทั้งในการเรียนภาคทฤษฎี ภาคทดลอง
และภาคปฏิบัติ ในวิชาต่างๆ และนักศึกษา มีการ
พัฒนาพฤติกรรมให้เป็นไปตามอัตลักษณ์ของวิทยาลัย
พยาบาลบรมราชชนนี เชียงใหม่ เพื่อนำไปสู่การ
ปฏิบัติการพยาบาลตามอัตลักษณ์

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ใช้เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยของนักวิจัย
เกี่ยวกับลักษณะการรับน้องตามอัตลักษณ์ของสถาบัน
การศึกษาต่างๆ ที่สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก
2. ให้เป็นการศึกษาวิจัยในการพัฒนาลักษณะ
การรับน้องที่มีความหลากหลายของระเบียบวิธีการ
วิจัย ได้แก่ งานวิจัยกึ่งทดลอง กึ่งทดลอง และงาน
วิจัยเชิงพัฒนา

เอกสารอ้างอิง

1. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เชียงใหม่. (2552). คู่มือนักศึกษาปีพุทธศักราช 2553. เชียงใหม่.
(อัดสำเนา).
2. อรพินท์ ชูชม และคณะ. (2552). [ออนไลน์].ผลกระทบของการจัดกิจกรรมการรับน้องใหม่และ
ประชุมเชียร์. เข้าถึงได้จาก bsri.swu.ac.th/abstract/res71t.html (วันที่ค้นข้อมูล : 14 กรกฎาคม
พ.ศ. 2556)
3. นรรัชต์ ฝืนเชียร. (2550). [ออนไลน์]. การรับน้อง. เข้าถึงได้จาก [www.oknation.net/blog/print.
php?id=50676](http://www.oknation.net/blog/print.php?id=50676) (วันที่ค้นข้อมูล : 20 มิถุนายน พ.ศ. 2556)
4. ชลธิ์ หาญเบญจพงศ์, ธัญรติ จิรสินปก และอุมาพร ผาทอง. (2554). คู่มือการดำเนินการให้เกิด
อัตลักษณ์บัณฑิต สถาบันพระบรมราชชนก. พิมพ์ครั้งที่ 1. กลุ่มพัฒนาบุคลากร สถาบันพระบรมราชชนก.
5. บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2554). ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 7. ภาควิชาศึกษา
ศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
6. ฟาริดา อิบราฮิม. (2552). ปฏิบัติการพยาบาลตามกรอบทฤษฎีการพยาบาล. กรุงเทพฯ :
สามเจริญพานิช.
7. พงษ์ศักดิ์ แป้นแก้ว. (2550). [ออนไลน์]. กิจกรรมนักศึกษา. เข้าถึงได้จาก [http://www.idis.ru.ac.
th/report/index.php?topic=6042.0;wap2](http://www.idis.ru.ac.th/report/index.php?topic=6042.0;wap2) (วันที่ค้นข้อมูล : 14 กรกฎาคม พ.ศ. 2556)